

Stanowisko Centrum Cyfrowego w sprawie konsultacji społecznych dotyczących Komisji Prawa Autorskiego

Centrum Cyfrowe przyjmuje z zadowoleniem ogłoszone przez resort kultury konsultacje społeczne w sprawie zmian dotyczących funkcjonowania Komisji Prawa Autorskiego. Odpowiadając na zaproszenie pragniemy jednak poddać krytyce model konsultacji, w którym Ministerstwo Kultury po raz kolejny nie podaje chociażby podstawowych propozycji, założeń czy możliwych kierunków zmian konsultowanych regulacji.

Funkcje jakie ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych nadaje Komisji Prawa Autorskiego są niezwykle istotne dla działalności i efektywności zbiorowego zarządu, ochrony interesów zarówno twórców, pomiotów korzystających z utworów i praw pokrewnych, jak i użytkowników końcowych.

Pragniemy po raz kolejny w debacie dotyczącej reformy prawa autorskiego podkreślić wagę interesu publicznego, który realizują instytucje publiczne. Podzielając uwagi EBIB¹ uważamy, że wobec instytucji kultury, które prowadzą działalność oświatową o niekomercyjnym charakterze stawki zatwierdzane w tabelach wynagrodzeń powinny być bardzo niskie a w uzasadnionych przypadkach równe zero. Modelem najbardziej pożądanym byłoby uzyskiwanie stosownych zezwoleń dla określonej kategorii utworów od jednej organizacji (one stop shop). W obecnej sytuacji, ze względu na przedłużające się prace Komisji Prawa Autorskiego, wiele organizacji zbiorowego zarządzania nie ma odgórnie ustalonych stawek wynagrodzeń. Doprowadza to do sytuacji, w której instytucje kultury i oświaty, takie jak biblioteki muszą za tą samą działalność negocjować oddzielnie stawki z każdą z organizacji zbiorowego zarządzania.

W naszej opinii przyjęte w nowelizacji w 2010² roku kryterium uzasadnionego interesu społecznego w art. 110(13) PrAut³ powinno mieć swój wydzźwięk również w przepisach dotyczących wyboru arbitrów Komisji. Postulujemy, aby zgłaszanie arbitrów KPA odbywało się z udziałem instytucji kultury prowadzących działalność kulturalną i oświatową oraz przedstawicieli organizacji społecznych zainteresowanych problematyką prawa autorskiego.

1 Bożena Bednarek- Michalska, Barbara Szczepańska, Publiczna odtwarzanie filmów w bibliotekach, <http://www.ebib.pl/?p=1111>

2 Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 152, poz. 1016)

3 Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. 1994 Nr 24 poz. 83)

Ponadto, trudno nam jako organizacji pozarządowej, odpowiadać na pytania postawione w konsultacjach, głównie ze względu na brak informacji dotyczących funkcjonowania Komisji Prawa Autorskiego. W naszym przekonaniu racjonalne ukształtowanie tabel to więcej niż powszechna akceptacja przedstawicieli twórców i podmiotów korzystających z utworów i praw pokrewnych. Brak jest powszechnie dostępnych informacji na temat analityki zatwierdzania tabel wynagrodzeń, sprecyzowanych kryteriów jakimi posługuje się KPA rozpatrując wnioski organizacji zbiorowego zarządzania. Bez tych danych trudno dokonywać ewaluacji działalności i wprowadzać zmiany w jakiegokolwiek instytucji.